

Postens gruppförändelse till hushåll

KYRKNYTT

Nr 1 - 2022

En mötesplats
i gemenskap

SIDAN 4

Stormig kyrka
fyllde 200 år

SIDORNA 2-3

Svenska kyrkan i Stenstorps pastorat

Storm bakom kyrkbygge

200-årig kyrka krävde rekordlånga diskussioner

Frågan om en ny kyrka i Broddetorp diskuterades i över 50 år utan resultat. Det som äntligen gav orten en ny kyrka var en rejäl vinterstorm. Och i slutet av fjolåret kunde man fira kyrkans 200-årsjubileum.

I slutet av 1700-talet fanns det fyra kyrkor i Broddetorpsområdet. Det var Bolum, Broddetorp, Hornborga och Sätuna. Alla var byggda under medeltiden, troligen redan på 1200-talet.

– Däremot var ingen av dem särskilt väl skött. Sannolikt upphörde en stor del av underhållet i och med reformationen på 1500-talet., säger Ulla Falk. Hon berättade om kyrkbygget vid det lilla jubileum som hölls i december.

Kyrkornas dåliga skick påpekades av prosten Andreas Knös vid en visitationsstämma år 1765. Han konstaterade då att de fyra socknarna behövde skaffa sig en gemensam kyrka.

Broddetorpsborna hörde denna uppmaning, och struntade fullständigt i den. Det skulle dröja 56 år innan den nya kyrkan kom på plats.

– Det fanns flera skäl till att den här envisheten. Det ena var rädsla att förlora sin ställning som socken, säger Ulla Falk. Därmed skulle också prästen försvinna, och han var kanske den enda personen med högre utbildning i trakten.

Det andra skälet var ekonomi. Broddetorp verkar ha varit ett relativt fattigt område vid den här tiden.

Lovade pengar

Till slut lovade de statliga myndigheterna att ge ett rejält ekonomiskt bidrag om de fyra sockarna byggde en gemensam kyrka.

Men den lokala motviljan var stor, och det enda man kunde komma fram till var att ha två kyrkor. En för Sätuna/Hornborga och en för Broddetorp/Bolum.

Där stod man och stampade ända fram till 23 mars 1818. Då kom en storm från väster. Den var så häftig att den vräkte omkull tornspiran på Hornborga kyrka. Spiran föll rakt rakt över kyrkan och krossade taket. Därmed blev kyrkan obrukbar och eftersom Sätuna kyrka redan var i dåligt skick fanns det inte längre några möjligheter att göra motstånd mot nyordningen.

Ulla Falk berättade om Broddetorps kyrkas historia när den fyllde 200 år.

Karl XIV Johan var kung när kyrkan byggdes, vilket berättas på en tavla ovanför kyrkporten.

Stort, ljust och enkelt var ledorden för kyrkor i början av 1800-talet, och bakom det låg en kunglig order.

Helt ny kyrka

Pastoratet kunde starta nybygget, och det blev verkligen nytt. Ganska få inventarier togs till vara från de gamla kyrkorna. Undantaget var kyrkklockorna, och en dopfunt.

Även det kända Broddetorpsaltaret fick följa med till den nya kyrkan, men placerades i en bänk där besökarna sparkade på det. Det såldes därför 1872 till Historiska museet.

– Det finns antecknat att kyrkbygget gick på 8420 riksdaler. Det var nästan exakt fem gånger så mycket som pastoratets samlade tillgångar. I dagens penningvärde skulle det motsvara cirka 43 miljoner kronor, berättar Ulla Falk.

Kungligt ideal

Broddetorps kyrka tillhör den sorts byggnader som ibland kallas Tegnér-lador. Det beror på att Växjöbiskopen Esaias Tegnér var en av de drivande bakom byggnandet av stora ljusa kyrkor.

Men han var inte ensam. Det var kung Gustaf III som stod bakom tankarna på att bygga i en nyklassisk stil. Idealen hämtade man från antiken, med grekiska och romerska tempel. För att genomföra dessa stilideal skapades det som kallas Överintendentämbetet.

– Där arbetade landets bästa arkitekter som i sin tur hade kontakt med duktiga byggmästare runt om i Sverige. Till den här gruppen hörde arkitekten Gustaf af Sillén och byggmästaren Pehr Eriksson i Sandhult. Det var de som förverkligade Broddetorps kyrka, säger Ulla.

Stort, ljust och enkelt

Nyckelorden för de kyrkor som byggdes under den här perioden kan sägas vara "stort, ljust och enkelt". Idag finns de nog de som tycker att Broddetorps kyrka kanske är lite för enkel. Då får man föreställa sig hur människor bodde på den tiden. Det var låga hus med små fönster och lite ljus.

Den ljusa kyrkan blev på det sättet sinnebilden av något annat. Det kanske rentav gav en föraning om himmelriket. Den strama inredningen var också till för att

framhäva det som var viktigast i kyrkans liv, det vill säga predikan av Guds ord. Nattvardens roll var mycket nedtonad under 1800-talet. Den firades ofta bara en gång per år.

– Att predikan var så viktig framgår av att predikstolen kanske är den mest påkostade inredningsdetaljen i Broddetorps kyrka. Den gjordes av en bildhuggare från Vänersborg som bara är känd under sitt efternamn Wallin, konstaterar Ulla.

Väl bevarad

Medan många kyrkor byggts om rejält under årens lopp är Broddetorps kyrka i stället väl bevarad utan några stora förändringar av själva kyrkorummets. Den är byggd i den stil som heter "empire" och som ibland kallas Karl Johans-stil.

Från att kyrkan invigdes fick den stå i nästan 120 år innan en stor renovering gjordes. Under perioden 1949-53 rustades den upp i etapper. Då satte man in elektriskt ljus och elvärme i stället för de tidigare kaminerna.

Utrymmena under läktaren byggdes 1980, och byggdes sedan om 2017, så att det skapades ett mer användbart andaktsrum. En annan förändring är att det kommit till en kororgel.

– Som besökare kan man också vara glad över att det installerades värme i bänkarna strax före millennieskiftet. säger Ulla Falk.

Ortens stora klenod, Broddetorpsaltaret fick följa med till den nya kyrkan, men placerades i en bänk där besökare sparkade på det. Det såldes senare till Historiska museet.

Foto: Historiska museet.

Alla ska känna sig välkomna till allåldersträffarna säger Evelin Esseen som är diakon i Stenstorps pastorat.

En plats att mötas

Allåldersträffar vill bryta ensamhet

En mötesplats dit vem som helst kan komma. Det är tanken bakom de allåldersträffar som Stenstorps pastorat har startat under vintern

– Alla ska känna sig välkomna, vare sig man vill ta en kopp kaffe eller om man vill vara mer aktiv och exempelvis sticka eller snickra, säger diakon Evelin Esseen.

Träffarna kommer under våren att hållas en gång i månaden och sker i form av ett öppet hus i Stenstorps församlingshem.

– Det blir en tisdag per månad

Så hålls träffarna

Allåldersträffarna hålls i Stenstorps församlingshem en tisdag i månaden kl 15-20. Ingen anmälan behövs. Kaffe och smörgås serveras för 20 kr.

15 mars

12 april

10 maj

och kommer då att ha öppet klockan 15-20, berättar Evelin Esseen.

Under de timmarna kommer det inte att finnas något särskilt program. Däremot erbjuds några olika aktiviteter för den som vill. Och den som bara vill sitta och prata, eller läsa en tidning kan göra det.

– Det är inget tvång att man ska göra något. Men vi har skaffat garn för den som vill sticka eller virka. Och så finns det möjlighet att ägna sig åt enklare snickeri, berättar hon.

Vara många ger energi

Tanken på allåldersträffar har fötts ur vetskapen att många människor idag är ensamma, och framför allt känner sig ensamma. Det har flera rapporter visat de senaste åren.

– Därför vill vi skapa en mötesplats som det är enkelt att komma till. Det blir alltid en särskild energi när man är flera, säger Evelin Esseen.

Just enkelhet och öppenhet återkommer ofta när hon talar om Allåldersträffarna. Hon letar efter orden för att uttrycka det välkomnande som hon vill att alla ska känna.

– Vi pratar ofta om "låga trösklar" och "kravlöshet", och båda de uttrycken täcker en del av våra avsikter. Men det bästa är förstås att människor kommer till träffarna, så de kan få en egen uppfattning, säger hon.

Till nytta för andra

Ett av nyckelorden för träffarna är gemenskap. Det kommer också att gå igen i de aktiviteter som erbjuds.

– Tanken är att vi gör saker som kan bli till nytta för andra. Om man stickar eller snickrar är det inte tänkt att man ska ta med sakerna hem. I stället kan de säljas och dra in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete, säger Evelin Esseen.

När det gäller snickeri finns det en idé att göra en variant på de populära insektshotellen.

– Men vi gör inga hotell, utan tänker bygga insektskyrkor, säger hon med ett leende.

Förutom Evelin Esseen finns det ytterligare några anställda samt en grupp ideella medarbetare i pastoratet som kommer att ha hand om träffarna.

Under samma himmel

I fastan har vi möjlighet att dela med andra människor

Dela lika under samma himmel. Det är rubriken för årets upplaga av det som kallas fasteaktionen. Målet är att samla in pengar för att hjälpa behövande, men också att uppmärksamma de olika villkor som gäller i olika delar av världen.

Veckorna före påsk kallas i kyrkliga sammanhang för fastan. Tanken är att man under denna period avstår något för att få tid till eftertanke, eller en möjlighet att hjälpa andra.

– Man kan exempelvis ge en gåva till fasteaktionen till förmån för de människor som behöver vårt stöd för att överleva, få skydd och utveckla sina samhällen, säger Erik Lysén.

Han är chef för Act Svenska kyrkan, som är namnet på kyrkans internationella arbete. I det ingår den verksamhet som traditionellt brukar kallas mission, men också hjälpverksamhet av olika slag.

– Vi är kallade ut i världen att agera, tillsammans med våra medmänniskor. Det är inte utan risker. Världen präglas både av en demokratikris och ett klimatnödläge, säger han.

Geetanjali Mohanty arbetar med för Svenska kyrkan i Indien. Hennes arbete får ta del av de pengar som samlas in under den pågående fasteaktionen.

Arbetar i Indien

Svenska kyrkan samarbetar nästan alltid med lokala organisationer runt om i världen. Så är det exempelvis i Indien där Geetanjali Mohanty är verksam.

Hon arbetar bland människor som lever i extrem utsatthet i distriktet Odisha.

– Jag känner till de hemska effekterna av fattigdom från min uppväxt. Det driver mig att arbeta för andra så att de aldrig ska behöva uppleva det jag upplevt, säger hon.

Både klimatförändringar och Covid-pandemin har slagit hårt mot Indien. Sedan länge har jordbrukare haft en svår situation på grund av klimatförändringar, som lett till förstörda skördar.

Dessutom finns lagar som hindrar arrendatorer från att få banklån, vilket driver många till oseriösa långivare. Självmordsstatistiken är hög bland just jordbrukare.

En utmaning

Ett tema för årets fasteaktion är att vi alla delar samma jord och lever under samma himmel. Därför kan vi också dela med oss. Det handlar inte bara om pengar utan även om makt.

– Det innebär att röster från det globala Syd ska höras starkare när frågor om fattigdom, demokrati och klimatomställning diskuteras, säger Erik Lysén.

Han konstaterar att det behövs mycket fantasi och klokskap när vi ska bygga en mer fredlig och rättvis värld tillsammans.

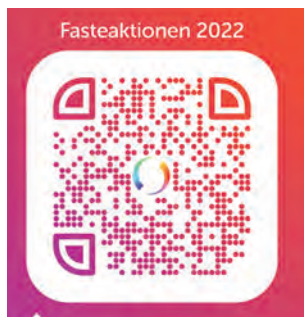
– Samtidigt behöver vi inte fastna i tvivlet över det svåra i uppdraget. Vi får stödja varandra med omtanor, förbön och resurser. Och vi kan vila i att en större kärlek bär oss, säger han.

Swisha halva bullen

Dela värdet av det du handlar med en annan människa. Det kan vara en halv bulle, en halvkopp kaffe eller kanske rent av en halv matkasse. Använd QR-koden eller Swishnummer 900 1223

Det går även att använda plusgiro 90 01 22-3 eller bankgiro 900-1223.

Välkommen till kyrkan i vår

Detta program bygger på att de flesta restriktioner upphävdes 9 februari. Detta kan dock ändras. Läs därför aktuellt program på pastoratets hemsida www.svenskakyrkan.se/stenstorp.

SÖNDAG 6 MARS

1:a söndagen i fastan

Stenstorps kyrka kl 10 Mässa
Segerstads kyrka kl 16 Gudstjänst
Borgunda kyrka kl 18 Gudstjänst

ONSDAG 9 MARS

Brunnhems bygdegård kl 19
Passionsandakt

TORSDAG 10 MARS

Broddetorps kyrka kl 18:30 Pilgrims-
mässa

SÖNDAG 13 MARS

2:a söndagen i fastan

Stenstorps kyrka kl 10 Gudstjänst
Högstena kyrka kl 15 Gudstjänst
Östra Tunhems kyrka 18 Gudstjänst

TORSDAG 17 MARS

Borgunda kyrka kl 18.30 Mässa

SÖNDAG 20 MARS

3:e söndagen i fastan

Stenstorps kyrka kl 10
Bjurums kyrka kl 17 Musik i trantid

TISDAG 22 MARS

Bjurums kyrka kl 19 Musik i trantid

TORSDAG 24 MARS

Stenstorps kyrka kl 18:30 Mässa i
taizeton

SÖNDAG 27 MARS

Jungfru Marie Bebådelsedag

Borgunda kyrka kl 10 Gudstjänst
Segerstads kyrka kl 10 Gudstjänst
Bjurums kyrka kl 17 Musik i trantid

TISDAG 29 MARS

Bjurums kyrka kl 19, Musik i trantid

TORSDAGEN 31 MARS

Broddetorps kyrka kl 18.30 Pilgrims-
mässa

SÖNDAGEN 3 APRIL

5:e söndagen i fastan

Stenstorps kyrka kl 10 Mässa
Högstena kyrka kl 15 Gudstjänst
Bjurums kyrka kl 17 Musik i trantid

ONSDAG 6 APRIL

Gudhems kyrka 19, Sinnesromässa

SÖNDAG 10 APRIL

Palmsöndagen

Stenstorps kyrka kl 10 Familjeguds-
tjänst
Håkantorps kyrka kl 16 Gudstjänst
Broddetorp kyrka kl 18 Konsert, kol-
lekt till Svenska kyrkans fasteaktion

TORSDAG 14 APRIL

Skärtorsdagen

Stenstorps kyrka kl 17 Mässa
Broddetorps kyrka kl 18 Mässa
Borgunda kyrka kl 19 Mässa

FREDAG 15 APRIL

Långfredagen

Stenstorps kyrka kl 10 Gudstjänst
Borgunda kyrka kl 10 Gudstjänst
Broddetorps kyrka kl 15 Gudstjänst

SÖNDAG 17 APRIL

Påskdagen

Stenstorps kyrka kl 10 Gudstjänst
Borgunda kyrka kl 16 Gudstjänst,
kören medverkar
Broddetorps kyrka kl 18 Gudstjänst,
kören medverkar

MÅNDAG 18 april

Annandag påsk

Gudhems kyrka kl 17 Emmausmässa

TORSDAG 21 APRIL

Dala kyrka kl 18.30 Mässa

SÖNDAG 24 APRIL

Andra söndagen i påsktiden

Östra Tunhems kyrka kl 10 Guds-
tjänst
Segerstads kyrka kl 18 Gudstjänst

TORSDAG 28 april

Stenstorps kyrka kl 18.30 Mässa i
taizeton

SÖNDAG 1 maj

Tredje söndagen i påsktiden

Bjurums kyrka kl 10 Gudstjänst
Högstena kyrka kl 18 Gudstjänst

ONSDAG 4 maj

Gudhems kyrka kl 19 Sinnesromässa

SÖNDAG 8 maj

Fjärde söndagen i påsktiden

Broddetorps kyrka kl 11 Gudstjänst,
avtackning av Majken Frid Larsson.

TORSDAG 12 maj

Broddetorps kyrka kl 18.30 Pilgrims-
mässa

SÖNDAG 15 maj

Dala kyrka kl 11 Konfirmation med
mässa

Gudhems kyrka kl 18 Gudstjänst

TORSDAG 19 maj

Dala kyrka kl 18.30 Mässa

SÖNDAG 22 MAJ

Bönsöndagen

Stenstorps kyrka kl 10 Mässa
Håkantorps kyrka kl 18 Gudstjänst

TORSDAG 26 MAJ

Kristi himmelfärds dag

Gudhems kyrka kl 8 Gudstjänst
Broddetorps kyrka kl 10 Vandrings-
gudstjänst
Stenstorps kyrka kl 18.30 Mässa i
taizeton

SÖNDAG 29 maj

Söndag före pingst

Borgunda kyrka kl 10, Gudstjänst
Bjurums kyrka kl 18, Gudstjänst

ONSDAG 1 JUNI

Gudhems kyrka kl 19 Sinnesromässa

SÖNDAG 5 JUNI

Pingstdagen

Stenstorps kyrka kl 10 Gudstjänst
Valtorps kyrka kl 18 Gudstjänst

TORSDAG 9 JUNI

Broddetorp kl 18.30 Pilgrimsmässa

Foto: Verena N/pixelio.de

Fira påsk i tre kyrkor

I år koncentreras påskfirandet till tre av pastoratets kyrkor. På så sätt kan du följa påskens skiftningar i en och samma kyrka.

Det är i Stenstorp, Borgunda och Broddetorp som det firas gudstjänster på skärtorsdag, långfredag och påskdagen, som infaller 14-17 april. Dessa kyrkor har alla stor volym och även om restriktionerna upphävts ger det möjlighet för den som vill att hålla avstånd.

Vi får uppleva gudsnärvaron i skärtorsdagsmässan och vara med om att altaret kläds av. På långfredagen får vi ta del av stillheten och allvaret. På påskdagen får vi fira livet seger med påskliljor och glada psalmer.

I Gudhems kyrka som är lite mindre firas en Emmausmessa på annandag påsk. Välkommen att känna påskhelgens rikedom!

Välkommen till sopplunch

Varannan torsdag ordnas sopplunch i Stenstorps församlingshem. Då är det öppet kl 12.00 -13.00. Vårens soppluncher ordnas följande datum:

3 mars	17 mars
31 mars	21 april
5 maj	19 maj
2 juni	16 juni

Anmäl dig gärna senast dagen före till Ann-Kristin Gillberg, 070-385 67 41. Avgift: 40 kronor.

Ta kyrktaxi till våra samlingar

Behöver du hjälp att ta dig till Svenska kyrkans gudstjänster och andra samlingar? I så fall kan du åka Kyrktaxi. Det kostar 25 kronor enkel resa och gäller alla former av gudstjänster, församlingsträffar och syföreningar. Däremot omfattas inte begravningar, bröllop och liknande förrättningar.

Du bokar genom att ringa 0515-100 10 och uppger att det gäller Kyrktaxi i Stenstorps pastorat, samt vilken kyrka eller församlingshem du ska åka till.

Församlingsträffar i vår

Välkommen att vara med vid vårens församlingsträffar.

Vi ses en tisdag i månaden klockan 14.00-16.00 och har olika program, fika och andakt. Kostnad för fikat är 40 kronor.

Träffarna ordnas i samarbete med studieförbundet Sensus.

Anmälan sker senast dagen innan till pastorexpeditionen 0500-49 95 00 eller till diakon Evelin Essen 0500-49 95 04, eller e-post evelin.essen@svenskakyrkan.se

Vårens träffar

1 mars. Broddetorps församlingshem: Dag Hammarskjöld i ord och ton med Gunnar och Ragnhild Granholm, Gerts Gillberg.

29 mars. Allas Hus i Borgunda: Från första rosen till visningsträdgård. Leffe Larsson berättar och visar bilder.

27 april (observera onsdag), Gudhems församlingshem: Lärsång. Gerts Gillberg, sjunger och berättar om kända sånger och psalmer.

24 maj. Segerstads församlingshem: Den vackra Falan. Niclas Fällström berättar om natur och historia på Falbygden. Efter samlingen blir det en vandring i grannskapet.

Foto: Jenny Sigeman/ikon

Musik i trantid

När tranorna samlas för att dansa vid Hornborgasjön är det dags för Musik i trantid i Bjurums kyrka. I år blir det fem samlingar, och vi är glada att kunna välkomna besökare till kyrkan.

Det exakta programmet var på grund av pandemin inte klart när KyrkNytt lämnades till tryck, så läs mer på pastoratets hemsida www.svenskakyrkan.se/stenstorp och på Facebook.

Söndag 20 mars kl 17. Gudhemskören DaCapo

Tisdag 22 mars kl 19. Larm och Sirén.

Söndag 27 mars kl 17. Preliminärt program Jenny och Mauricio de Carvalho, piano, orgel, saxofon, dragspel.

Tisdag 29 mars kl 19. Preliminärt program Lars Hernqvist orgel. piano.

Söndag 3 april kl 17. Program inte klart.

Så kontaktar du Stenstorps pastorat

Stenstorps pastorat

Prästgatan 6, 521 60 Stenstorp

Pastorsexpeditionens öppet-och telefontider
Måndag-torsdag, kl. 9-12.

Telefon: 0500-49 95 00, Fax: 0500-49 95 29

Webbplats: www.svenskakyrkan.se/stenstorp

E-post: stenstorps.pastorat@svenskakyrkan.se

Präster

Mikael Blom, kyrkoherde (sjukskriven)

Maria Ytterbrink, vik kyrkoherde, mobil: 070-215 53 63

maria.ytterbrink@svenskakyrkan.se

Thomas Hagert, komminister

0500-49 95 25, mobil: 073-073 36 70

thomas.hagert@svenskakyrkan.se

Bengt-Åke Öhgren, vik komminister

mobil: 070-899 00 75,

Ann-Marie Svensson, vik komminister

mobil 070-659 38 46

Diakon

Evelin Esseen, 0500-49 95 04, mobil: 070-727 85 77

evelin.esseen@svenskakyrkan.se

Kantorer

Gerts Gillberg: 0500-49 95 11, mobil: 070- 361 15 29

Annelie Karlsson, mobil 070-761 81 20

Barn och ungdomsverksamhet

Lena Arvidsson: 0500-49 95 13, mobil: 070-302 04 00

Maria Djurberg: 0500-49 95 14, mobil: 072 0-571 45 00

Fastigheter och kyrkogårdar

Fastighets- och kyrkogårdschef: Joakim Lindgren.

0500-49 95 07, mobil 073-022 19 93

e-post joakim.lindgren@svenskakyrkan.se

Kyrkogårdsadministratör: Eva Johansson, 0500-49 95 02,

mobil: 0725-75 46 40, eva.johansson3@svenskakyrkan.se

Expeditionen öppen måndag 9-17, onsdag 9-15 och fredag 9-17.

Kyrkvaktmästare kontaktpersoner

Stenstorp:

Mikael Wallgren 0500-49 95 22, mobil: 070-301 97 99

Dala, Borgunda och Högstena:

Arne Johansson: 0500-49 95 17, mobil: 070-722 53 01

Segerstad, Valtorp och Håkantorp:

Håkan Svensson: 0500-49 95 19, mobil: 072-575 45 80

Broddeorp:

Irène Wallgren: 0500-49 95 21, mobil: 070-220 81 70

Gudhem, Bjurum, Ugglum och Östra Tunhem:

Karin Wallin: 0500-49 95 23, mobil: 072-578 23 00

Fastighetsskötare: Christer Lönnqvist 070-370 93 84

Foto: Magnus Aronson/ikon

Vill du tala med en präst?

Behöver du någon att tala med? Pastoratets präster och diakoner finns till för dig, och kan nås under dagtid. Telefonnummer finns i listan här ovanför.

Om du vill nå en präst på andra tider så finns Jourhavande präst varje natt. Öppettiden är 21-06. Du ringer 112 och ber att få bli kopplad. Jourhavande präst finns också på internet. Du kan chatta eller skicka e-post. Chatten är öppen måndag till torsdag mellan klockan 20 och 24. Läs mer på www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest.

Jourhavande präst är närvarande, lyssnar och delar det bekymmer du vill prata om. Prästerna är anonyma liksom du är anonym när du hör av dig. Jourhavande präst har absolut tystnadsplikt. Det betyder att det som sägs mellan er inte får föras vidare.

Kyrknytt ges ut av Stenstorps pastorat. Ansvarig utgivare: Mikael Blom

Text och foto Sven-Erik Falk om inget annat anges.

Tryck: Stema specialtryck, Borås, 2022

Trycksak
3041 0234

Svenska kyrkan

STENSTORPS PASTORAT